

PRESSEMATERIALE

Grand Nordic Festival 2020

KON:T:AKT

“Med ord kan man tale menneskesprog, mens med musik udtrykkes det, som ingen kender til.”
Federico García Lorca

Foto fremstiller Jeanett Albeck og Christina Sandsengen

Invitation til en fælles rejse ind i poesiers klang og guitarens stemme

Spilleperiode: fredag 25/9 og lørdag 26/9 2020

Sted: Unitarenes Hus, København Ø.

Åbningsdag: LyrikSalon I 25/9 2020 kl 17:00

Info og program: <https://gnf-cph.com/program-dk/>

Billetsalg: www.gnf-cph.com/

Festivaldirektør og kurator: Martha Elias

Pressekontakt: presse@gnf-cph.com

Presse i dialog med festivaldirektør og flere af de deltagende kunstnere tirsdag 15/9 kl. 15 på Det Poetiske Bureau, Fælledvej 13. 2200 København N.

Vi inviterer anmeldere og pressen til at overvære festivalen den 25. september samt 26. september 2020. Der kan aftales særskilt interviews med medierne ved at sende mail til: presse@gnf-cph.com.

INTRODUKTION

Grand Nordic Festival er en international filmfestival, der går ud på et trans-æstetisk møde mellem guitarens klang og poesiers stemme. Målet er at skabe synergi mellem flere kunstarter, hvis opførelse kan bidrage til en fælles samfundsrefleksion, hvor publikum favnes i en narrativ, der svæver mellem erindring og samtid, skildret gennem ordlyd, toner og stemninger for – gennem en tværfaglig tilgang - at præsentere et lyrisk samtidsbillede med et strejf af oldtiden. Konkret handler det om scenedialoger mellem poesiers klang og guitarens stemme. Festivalens kunstneriske leder og initiativtager, Martha Elias, har inviteret kunstnere, akademikere samt digtere og musikere til at optræde på SalonScenen under LyrikSalon I og II, her bydes de ind til en fælles rejse med dialogen som epicenter, hvor tilskuerne favnes i et sanserum, hvor klangen fra poesioplæsninger er i direkte interaktion med guitarens tonale stemme.

Vision med festivalen:

Med en tværfaglige tilgang er visionen, først og fremmest, at etablere en tilbagevendende københavnerbegivenhed. Det handler også om en festival, der skaber samtalerum med reference til den parisiske salon, hvor dialogen er det afgørende forenende redskab og udgør et centralt element i gengivelsen af det endelige performative udtryk. Ved at citere den lyriske oldtidstradition - bøjet i salonens litteraturhistoriske kontekst fra romantikken – er der fokus på det tværfaglige i æstetikken, der samtidigt undersøger oplevelsen af kunstsynergier gennem den trans-æstetiske faglighed. Således fungerer det eksperimenterende salonkoncept som både katalysator og idelaboratorium for transversale kunstmøder med fokus på poesioplæsninger og musikkoncerter.

Festivalens aktiviteter:

LyrikSalon I og II 25/9 og 26/9 2020

SalonAkademi med guitar master class og skriveværksteder

Åben SalonScene - ansvarlig Søren Kristoffersen

SalonFotoLounge - ansvarlig Mario Scharf

SalonScene en flersanselig ramme for festivalen ved Fatima Fransson & Alicia Zwetsloot

Fælles SalonDigt i interaktion med publikum, alle er inviteret til at bidrage - ansvarlig Christian Freund

Festivalen har en optrædende kunstner fra Norden, der bor uden for Danmark, ellers er alle danske navne – eller herboende internationale kunstnere. I alt 11 nationaliteter præsenteres på festivalscenen, der kan rumme 130 tilskuere per dag – iflg. nuværende retningslinjer.

Flere oplysninger om deltagere: <https://gnf-cph.com/line-up/> Fuldt program: <https://gnf-cph.com/program-dk/>

Ceremonimestre:

Kasper Leisner 25/9

Nodic Sopranos: Isabel Piganiol & Berit Meland Siegfried

Deltagernavne:

Christina Sandsengen - *Norge*

Jonas Egholm

Jesper Sivebæk og Per Pålsson

Frederik Munk Larsen

Mikkel Andersen

Niklas Johansen

Mauro Patricelli trio – *Italien/DK*

Jeanett Albeck

Pia Tafdrup

Nicolaj Stochholm

Nicol Savinetti - *UK/DK*

Julia Werup - *Sverige/DK*

Ole Fogh Kirkeby

Mary Consolata Namagambe - *Uganda/DK*

Majbrit Hjelmbo

Pauline Jupin - *Frankrig/DK*

Elizabeth Torres - *Colombia/USA/DK*

Ditte Steensballe

Lucas Ruiz - *Spanien/DK*

Helle Rask Crawford

Atle Thorberg

Neal Ashley Conrad

Der spilles ny kompositionsmusik af:

Birgitte Alsted, Jeanett Albeck, Asger Agerskov Buur, Martin Lohse, Østen Mikal Ore, Axel Borup-Jørgensen, Christian Præstholt. Desuden uropførsler af Jexper Holmen, Maricarmen Asenjo-Madorrán og Mauro Patricelli.

Festivalens relevans, tanker og motiver

af Martha Elias

Festivaldirektør, kurator og initiativtager

“Siden jeg var barn, har guitarens strengetoner været af betydning for mig, for jeg er opvokset med lyden af både klassisk spansk guitar og folkloremusik spillet på guitar. Derudover er guitaren – på den ene side – det første musikinstrument, jeg mindes at have stiftet bekendtskab med, mens – på den anden side – at læse og skrive poesi har for mig altid været en måde at søge selvindsigt på. Gennem de seneste årtier har jeg beskæftiget mig med sprog og lingvistik – ifm. undervisning, oversættelser, tolkning, undertekster, formidling – hvor jeg oftest har fokuseret på tværfaglighed. Siden 2015 har jeg – parallelt med mit sproglige virke – indgået samarbejder omkring kunstprojekter med alsidigt eksperimenterende indhold. Det har været en lang rejse fra da jeg i 2013, fik den første ide om at præsentere en festival med poesi og klassisk musik baseret på en tværfaglig tilgang, der samtidigt rammer det trans-æstetiske som akse, og hvor det flersprogede indgår som en del af konceptudviklingen. Disse tre elementer - i kombination - giver nye udtryksmuligheder, men kan også fungere som redskaber til - gennem lag-på-lag vævning - at skabe en kohærent tekstur, der skaber en flersanselig oplevelse af kunstudtryk. Dette eksperiment opløftes og kommer til sin ret i mødet med publikum. Selv læser jeg litteratur - men også fagbøger - samt skriver egne poesitekster - eller kunstanmeldelser - til klassisk musik. Derfor giver det kun mening at dele mit udsyn og selvlærte, dyb personlige tilknytning til klassisk musik samt min oplevelse af poesi med omverdenen.

I erkendelse heraf, ønsker vi - som samlet hold af dedikerede kreative kræfter - at være med til at fostre en platform, hvorpå flere kunstarter står i vekselvirkning med hinanden og publikummet. Heri ligger en genreafsøgende praksis om, hvorvidt en vis form for afsmitning mellem forskellige kunstmiljøer kan resultere i skabelsen af en ny udtryksform samt ny tilskuergruppe, hvor alle kan indgå i dialogen, der bruges som formidlingsmedie i forbindelse med festivalen.

Kulturprojektet synes relevant særlig i en tid, hvor afstand er reglen, øget digitalisering det gængse, og menneskelig kontakt er sat på prøve. Derfor byder vi tilskueren ind til en fælles rejse, hvor dialog er epicenter for den analoge direkte interaktion på tværs af kunstarter. Derfor afvikles årets festival under temaet KON:T:AKT.

Efter den første festival sidste år er vi tilbage med anden udgave af festivalen, som er første og eneste i sit format, der hvert år sætter sig for at behandle et emne. Visionen er - for det første - at insistere på det eksperimenterende, fornyende og selvreflekterende, hvilket udtrykkes ved at være samlingspunkt for toneangivende talenter indenfor poesi, musik, filosofi, kunst og ny kompositionsmusik. For det andet at forblive et tilbagevendende særegent festivaltilbud for København, københavnere, regionen og resten af Danmark.

Til syvende og sidst er festivalen kulminationen af en drøm, hvis ultimativt formål er at styrke, støtte og værne om kunstens rolle som afgørende led i en fælles samfundsrefleksion”.

Om Martha Elias

* Langvarigt virke som oversætter, tolk, undertekster, sprogunderviser og tekstforfatter indenfor ni EU-sprog

* Skriver digte alsidigt på fem EU-sprog

* Kunst- og eventformidler (siden 2000)

* Kunstanmelder 'KunstKapel' (2016 -)

* Producent af operaen 'Dansejæger' af Mauro Patricelli (2015-2016)

* Initiativtager og kunstnerisk leder af projektet 'Designs for Peace' (2017-2018)

* Festivaldirektør og kurator for Grand Nordic Festival (2018 -)

* Sproguddannet, CBS & ABS

* BA: Interkulturel Kommunikation & International Marketing

* Cand.ling.merc.: Oversættelse og tolkning

*Sappho med Alcaeus*¹. Maleriet forestiller den antikke digter, som dybt inspireret iagttager kitharøden.

OM FESTIVALEN

Grand Nordic Festiva/LyrikSalon foregår fra 25/9 ti 27/9 i København.

Baggrund:

I antikken var lyrens strengetoner og digtkunst uadskillelige. Gennem mange århundreder var musik akkompagneret af digtkunst. Ved at give rum til en dialog mellem to kunstarter skabes der kohærens i det samlede kunstudtryk, der fuldbyrdes i mødet med publikum, som således indgår i dialogen.

Billede: ²Apollon og muserne

HVAD GÅR DET UD PÅ?

En tværfaglig, flersproget og trans-æstetisk dialog mellem guitarens klang og poesiers stemme.

HVORFOR LyrikSalon?

Der dannes en nutidig scenisk ramme, i den parisiske salons ånd, hvorpå lyrik og guitar spil mødes parallelt. Den moderne klassiske guitar optræder som symbol for lyren, og forholdet mellem guitarist og poet sættes op i relief, så den ene fungerer som referencekilde for den anden. Mødet skal resultere i en samlet saloninspireret performance, der samtidigt giver mulighed for at visitere de oprindelige ældgamle traditioner mellem poesitekster og et strengeinstrument.

HVORDAN KOMMER DET TIL UDTRYK?

Den moderne guitar fungerer som nutidens stemme til lyren og kitharaen fra antikken, mens poeten indbringer digtet og det talte ords kunst for at opføre et samlet udtryk, der favner tilskuerne.

IDEUDVIKLING - dialogens elementer

Der bringes to elementer som baggrund for festivalens lyriske udtryk. Den ene er den litteraturhistoriske salon og den anden er oldtidens lyrikfremføring. I forhold til sidstnævnte foreligger et flerfagligt studie, der inkluderer en musiketnologisk og kunsthistorisk undersøgelse af lyreinstrumentet - og dets historie - der

¹ Den kvindelige antikdigter Sappho af Lesbos. Maleri af Sir Lawrence Alma-Tadema. År 1881.
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Sir_Lawrence_Alma-Tadema,_R.A.,_O.M._-Sappho_and_Alcaeus_-_Google_Art_Project.jpg

² Apollon og muserne. Kunstmuseum i Budapest. Simon Vouet, 1640.
[https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Simon_Vouet_-_Parnassus_or_Apollo_and_the_Muses_\(detail\)_-_WGA25373.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Simon_Vouet_-_Parnassus_or_Apollo_and_the_Muses_(detail)_-_WGA25373.jpg)

ligger som væsentlig baggrund for festivalens konceptudvikling, men som vil blive tolket i nutidssammenhæng. Under festivalen vil det blive fremvist som kunsthøjtid samt i foredragsform under emnet: 'lyrens poesi: mellem erindring og samtid'.

Den litteraturhistoriske baggrund:

Det handler om det tværfaglige møde mellem to kunstneriske elementer, der bringes i dialog, ligesom de oprindelige litterære saloner fra det 16. århundredes Italien. Hermed lægges op til kunstnernes sanseopfattelse gennem *æsthesis* og *noesis*, men også tilskuernes, hvor *æsthesis* handler om stimulering af de fysiske sanser – med tryk på syns- og høresanserne – mens *noesis* ansporer til tænkning.

³En udtænkt salonforsamling fremviser ideen om kombinationen af flere kunstarter. Det handler om værket *Franz Liszt Fantasizing at the Piano* (1840), af Josef Danhauser, et maleri bestilt af Conrad Graf. Den forestillede forsamling præsenterer Alfred de Musset eller Alexandre Dumas - den ældre -, George Sand, Franz Liszt, Marie d'Agoult; stående Hector Berlioz - eller Victor Hugo -, Niccolò Paganini, Gioachino Rossini; en buste af Beethoven ses på Graf's flygel, et portræt af Byron på væggen, en statuette af Jeanne d'Arc helt nederst til venstre. Værket befinder sig på Statsmuseum i Berlin – Stiftung Preußischer Kulturbesitz, Alte Nationalgalerie F.V. 42.

Oldtidens referencer:

Mødet mellem poesitekster og et strengeinstrument refererer til det antikke Grækenland, hvor solguden Apollon, også guden for poesi- og musikkunst, forbindes direkte med kunsttraditionen, deraf kan der - lige siden oldtiden - konstateres den traditionelle forbindelse mellem poesitekster, der blev ledsaget af lyrens klang, hvor de to præsenteredes i samhörighed i en lyrisk fremføring. Musikhistorisk er lyren (strum-instrument) beslægtet med *kitharaen* (knipset instrument) som begge er forgængerne til flere moderne strengeinstrumenter, herunder den moderne klassiske guitar. Afbildninger af solguden Apollon med henholdsvis lyren og kitharaen kan opleves i Athen og Rom den dag i dag. Disse fungerer også som baggrund og stemningsbilleder, der vil blive fortolket i nutidig kontekst, i forbindelse med afviklingen af festivalen.

⁴ Hermes giver lyren i gave til Apollon

Traditionelt betragtes lyren som et folkemusikinstrument fra oldtiden brugt sammen med digteres fremføring af poesiværker. Den forbindes med den græske solgud Apollon - der også er guden for musik og poesi. Men det er den olympiske konkurrence- og sports-gud, Hermes - der også forbindes med handel, købmandskab og tyveri - som skulle stå bag selve opfindelsen af instrumentet. Ifølge mytologien skabte han den samme dag han blev født i en hule - hvor han boede med moren, nymfen Maia - ud af et skildpaddeskjold og med udspændte fåretarme som strenge. Myten beskriver, at Hermes forærede lyren til Apollon for at mildne hans vrede, efter at have stjålet Apollons kvæg.

Festivalen er støttet af Dansk Komponistforening, Kunstfonden, Slots- og Kulturstyrelsen og har Det Poetiske Bureau som medarrangør.

³ Kilde: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Liszt_at_the_Piano.JPG

⁴ Kilde: <http://canacopegdl.com/keyword/hermes-lyre.html>